

Hvor godt overlever du?

Fortid - nåtid - for fremtid..
Blad nr. 2 / august 96

Organisasjon- Personalkonsulent
 Personlig kvalitet - Formidling av kunnskap
 Rådgivning og problemløsning

Temakvelder - Kurs - Demonstrasjon "For at du kan bli bedre-
 Adm . : Bilbransjens veteraner i Bergen er Auto Inform best!"

Å bare
"TENKE på DET"
holder ikke !
Gjør noe... se side 2-3 og 5

ÅRET 96'
veteraner's
WEEKEND
TUR

fredag 30. august .. se side 3

TILBAKEBLIKK

Med sin majestetiske bart og bevegelser fikk han snart tilnavnet "Keiseren" fordi han lignet på den tyske keiser Wilhelm. Petter Olsen var kjent for sitt lynne og bruk av kraftige ord og uttrykk. se side 15

I blad nr. 3/95 var om Irgens bilfabrikasjon i Nygårdsgt 94. Fra side 14 her i bladet skriver Ole K. Paulsen om en annen virksomhet, Bonges Badehus, som befant seg på noenlunde samme sted. Sjøen gikk helt inn til der Autogården (tidligere Ridehuset) står. Dette fremgår også av illustrasjonen.

Datakonkurs politisak:

Auto Inform firma Ultratec tapte i 1995 1/2 mil. kr
 Hva gjør myndigheter med slik svindel?

.. se side 7

Fjord Line

Omvisning på
M/S BERGEN
 ONSDAG. 28. Aug 96
Danmarkstur
 25-27. sept... side 5

Av innhold i blad nr. 15 - august 1996

Bedre overlevelse	2
Årets tur	3
Takker sponsorer	4
Tur til Danmark	5
Konflikt løses med	6
Datakonkurs politisak	7
På miltært område	8
Fra en blåtur.....	10
Bilarbeidere	12
Vårmønstring på IKEA	13
Bonges Badehus	14
Tilbakeblikk	15

Auto Inform: Ad.: Personlig kvalitet - å bli Bedre er Best:

For Bedre Overlevelse - Gjør noe !!!

For en tid tilbake kom en person med spørsmål om hva Auto Inform kunne bidra med for en bedre overlevelse. Vedkommende ville ha utsagn i forhold til forskjellige religioner og filosofi til livssynsretninger, og altså nå fra Auto Inform. Her er praksis at personer - grupper ikke får om "meningen med livet" fiks ferdig. Fra daglige aktiviteter utveksles erfaring for å bedre mental og åndelig frihet. Auto Inform virker på livets vei til gode for eksistensen over en av grunn mot bedre tilstander. Veien består av temakvelder, personlige treff - grupper, små kurs og veiledning. Alt en må gjøre er å bevege seg, som ikke er spesielt vanskelig, men må gjøres.

Å bare TENKE på DET holder dessverre ikke.....

Navnet "Auto Inform" betyr:

Auto: Del av kombinert form med forstavelsen =Selv-., F.eks sammen med ordet mobil =bevegelig blir Automobil på norsk forkortet til Bil. Andre sammensatte ord er Autohypnose (selvhypnose) Autograf (egenhendig skriftstykke - navnetrekk), Autogen (om sveising og skjæring) Autopilot (automatisk styresystem til fartøy) Autobiografi (selvbiografi), mm

Inform: Opplysning; (privat undervisning), -byrå-departement, konsulent, -kontor, -plikt, -sjef, -teori, tjeneste.

"Lær deg å lære selv"

Teknikken er enkel, presis og logisk og passer for alle som ønsker å erverve seg flere kunnskaper - som har lyst å utvide sin

personlige sirkel - å gjøre noe. I Auto Inform gies personlig veiledning for selvstudium - en fin kombinasjon til den som vil lære seg noe nytt på SIN måte. Hvor lang tid du bruker på kurset er ikke viktig. FORMÅLET er

Å lære - å bruke kunnskap.

Din samtalepartner!

For personlig - Parforhold

Familie - situasjon i jobb !

Resultatorientert - Problem-
løsning !

Nye venner ?
Auto Inform

Speilrommet

v/ Danmarks plass

Fortrolig

RING - tlf 55200110

Der er Speilrommet - ta kontakt

ÅRETS WEEKENDTUR

GODØYSUND - TYSNES

Avreise fredag 30. aug. kl 1300
tilbake søndag 1. sept. kl 1500

2 netter m/frokost, middag

Buss - Guide mm. Pris 2.340.-

Vår pris

(sponset - se side 4)

2 døgn til luxuspris

Kr 1.090.-*)

p. pers i dbl.rom

*) kr 150 tillegg for enkeltrom

Tidligere "årets" turer til Sogndal 94 og Gulen 95 var
i buss fra Centrum Bilutleie AS
og med "vår" veteran Per J. Gåssand bak rattet.

I år var ikke "Vår" buss tilgjengelig, men HSD har
lovet luxusbuss fredag og panoramautsikt i Samanger,
Fusa over Lokksund til Godøysund.
Også neste dag stiller HSD med buss
for tur/guide TEMA: "TYSNES".

Søndag: Over Bjørnefjorden i Godøy's spesialbåt
til PAN buss "på andre siden" og hjem til Bergen.
Påmelding til en av oss i styret/redaksjonen .. se side 5

Veteraner fra bilbransjen:**Takker sponsorer:**

Den årlige runden i bilbransjen er også i året 1996 foretatt med et meget godt resultat. Jeg kunne nesten si "Naturligvis" da mottagelsen som jeg får er meget god!

Og dette resultatet er meget hyggelig da aktiviteten til veteraner fra bilbransjen øker og det gjør også deltagelsen fra våre medlemmer. Den positive innstillingen til bilbransjen har stor betydning for oss i styret som er meget takknemlige ovenfor alle som hjelper med å holde hjulene igang!

Vi ser hvor begeistret veteraner er når de møtes igjen etter mange, mange år og koser seg på sammenkomster som bare gir positive tilbakemeldinger!

Den gode følelsen vil vi gjerne videreføre til våre trivelige sponsorer og nytte anledningen enda en gang å takke for hjelpen som de fleste også vil forstå at vi er meget takknemlige for!

Med vennlig hilsen
også på vegne av styret

Aage Arntzen

Diplomer til:

Andreas Dalstø	Bergenus
Lars Fredrik Moe	Kjøkkensjef
Atle Herdlevær	Ciserone
Hans Berent Fasmer	Foredrag
Josef Genius	80 år
Sigfred Solbakken	80 år

Sponsorer 96:

Algaard AS
 ARKA Karosseri AS
 Autodeler AS
 Auto Elektro AS
 AutoLager AS
 Autolakk AS
 Auto-Parts AS
 Autosalg AS
 Autotjenester AS
 Auto-Utstyr Bergen AS
 Berg's Gummi Ind. AS
 Bilhandel AS
 Bilhuset Kråkenes AS
 Bilutstyr AS
 Biltekniske Konsulenters Byrå AS
 O. Bjelde & Co AS
 Dekkbutikken AS
 Dekkhuset AS, Isdalstø
 ER-AN Auto, Kalandseid
 Eidsvåg Auto AS
 Fana Bilforretning AS
 Ford i Strømmen AS
 Frydenbø Bilsenter Minde AS
 Gudim Bilsenter
 A. Hartveit Karosseri AS
 Haugland Diesel AS
 Hjulmakeren AS
 Hope Auto AS
 Nordås Billakkering
 Man Last & Buss avd Bergen AS
 Mathisen Auto AS
 Motorsalg AS
 Oasen Service Senter
 Paradis Auto AS
 Riple Auto AS
 Bjarne Rise Lakkverksted AS
 Sande Auto AS
 Scan Auto AS
 Sælen Auto AS
 J. Teigland AS
 Asane Auto AS

Veteraner tilsjøs *Fjord Line*

Omvisning på M/S BERGEN ONSDAG 28. August 96

Vi møtes kl 11.00 og går ombord via bildekk.. Selskapet Fjord Line presenteres med omvisning og orienterer om turen 25. sept. (se annonse nedenfor) Avslutning i pianobaren med servering av: kaffe, te, vann, saft og tebrød. Det leveres ut brosjyrer og du kan få innmeldingsskjema til Ambassadørklubben. Gavebrev loddet også ut. Slutt ca kl 1300.

Tur med M/S BERGEN til Danmark

Avgang fra Bergen
onsdag 25. sept. kl 1630

Ankomst retur Bergen
fredag 27. sept. kl 0900

Program: **Pris fra kr 495/- pr. person**

2 overnattinger i lugar. Buss til Ålborg.

2 kosekvelder ombord

Påmelding til en av oss i styret/redaksjonen .. se nedenfor:

Aktivitetskalender

	Aug.	Blad 15 Nr. 2/96
Onsd.	7/8	Kafétreff
Tirsd.	13/8	Speilrommet
Onsd.	28/8	Besøk ombord M/S Bergen
Fredag	30/8	Weekendtur Godøysund
Onsd.	4/9	Kafétreff
	25-27/9	Fergetur til Danmark
Onsd.	4/10	Kafétreff
Onsd.	16/10	Bedriftsbesøk
Tirsd.	22/10	Speilrommet *)
Onsd.	6/11	Kafétreff
Torsd.	14/11	Bedriftsbesøk
Tirsd.	28/11	Speilrommet *)
	Des.	Blad 16 Nr. 3/96
Onsd.	6/12	Kafétreff

Blad 15 - nr 2 - August 1996:

Ansvarlig redaktør:

Svein K Søiland 92410607

Innlevert: Bergen Postterminal

Trykk: Hannevik & Sundøy

Utgever, foto, layout: Auto Inform

TLF 55200110

Fax 92570607

Adr.: Pb 49

5064 STRAUMSGREND

bankgiro 6501.69.65892

postbank 0537.74.84462

Redaksjon

Bente Molvik 55 16 99 35

Johs Eriksen 55 31 16 92

Aage Arntzen 55 16 40 61

Bendik Alnæs 55 13 33 47

Ole K Paulsen 55 18 47 30

Sverre Larsen 55 29 50 11

*Kiltan::***Kunnskap og kommunikasjon - bedre en sverd !**

Harald Hårfagre samlet Norge, mot flertallet av folkets vilje, til en virksomhet etter slaget ved Hafrsfjord litt før år 900. Han fikk Gyda's gunst og tok bedriften "Norge" til odell og eie. Småkongene tapte eiendom og retten til medbestemmelse. Borgerkriger og utarming av landets muligheter fulgte til svartedøden besørget den neste katastrofen fra året 1349. Da reformasjonen kom i 1537 var Norge en dansk provins.

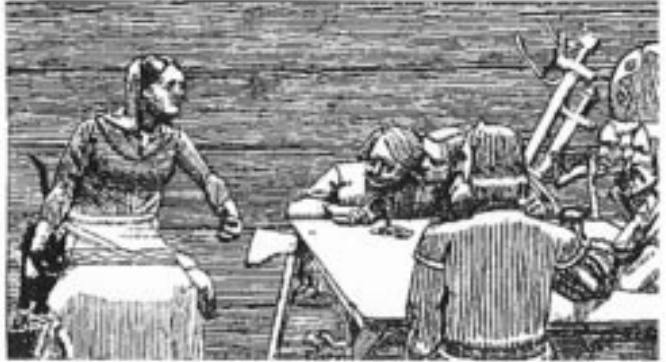
Harald Hårfagre hadde mange koner og fikk mange barn. Med Ragnhild, datter av kong Erik på Jylland fikk han sønnen Erik (Blodøks). Senere, nesten 70 år gammel fikk han en sønn med Tora Mostrestang fra Halsnøy. Sigurd Ladejarl øste vann over sønnen og kalte ham Håkon etter jarlens egen far. Harald sendte Håkon til England der Kong Adelstein døpte og lærte ham den rette tro, seder og alskens utdannelse. Håkon ble en stor idrettsmann, større, sterkere og vakrere enn alle andre.

Kong Harald levde til han ble 83 år, tre år etter at Eirik (Blodøks) fikk eneveldet. Andre sønner var da småkonger rundt i landet. Da Eirik krevde skatt kom konflikter som han løste med å reise rundt og drepe brødrene.

Sigurd LadeJarl i Trøndelag hentet Håkon (den Gode) fra England. Han kom med løfter om å gi tilbake odell og lokalt folkestyre. Han ble valgt til konge. Erik Blodøks forlot Norge og erobret kongedømmet Northumbria (England), der han døde i 953.

Harald's enestyre svekket Norge med utflytting.. Rollo, Gangerolv, fikk Normandi i Frankrike, i tillegg til at Irland, Island, Shetland, Garderrike (Russland) ble invadert og bebodd av nordmenn.

"Alltid en kvinne bak" Fra Snorre der Gunnhild hisser sine sønner til å ta makt

Danskekongen Harald Blåtann, bror til Erik Blodøks hustru Gunnhild, støttet søsterens eldste sønn Harald, i kampen mot Håkon den Gode. Håkon vant kampen på Fitjar, men døde av sårene og slik ble Harald Gråfell den neste kongen.

Sigurd Ladejarl's sønn Ragnvald fikk Harald Gråfell til Danmark, drepte ham og ble neste kongen.

Og slik varte det med borgerkriger som svekket landet. Sverdet er nå erstattet av et rettsapparatet med stor aktivitet for advokater m.fl. F. eks er Skipsreder Fred Olsen's i sak mot sin bror om andeler og retten til "riket", bare en av mange andre saker. Man kjenner ikke sine nærmeste før etter et arveoppgjør og da spanderes siden knapt porto til et julekort

Fra Vikingtidens slakting av personer for "makt" kan i dag "folket" lære om makt - eller kontroll over eget værende ved hjelp fra kunnskap og kommunikasjon. I arbeidslivet bør enhver forstå at høy lønnsomhet i noen deler av næringslivet gir et strammere arbeidsmarked for andre og en kostnadsvekst som bare svekker konkurransevne og arbeidsplasser.

Organisasjonen for samarbeide og

Bruk av kunnskap kan ta vare på arbeidsplassen.

utvikling rapporterer for året 1996 at det fortsatt er over 33 millioner personer, eller 7.7% uten arbeide i OECD området. Høyeste ledigheten har EU med 11%, mens Japan er lavest med 3% og USA regner med 5.5%. I Norge er staten nå med overskudd. OECD retter kritikk mot rause tilskuddsordninger fra staten til arbeidsledige og næringer.

Virksomheter bør få styre egne utgifter etter inntekter uten at politikk og staten påvirker med subsidier.

Erfaringer fra 1970-80 årene har vist at konsekvenser av en kraftigere vekst enn økonomien tåler, gir fall i sysselsettingen. I en økonomisk oppgangstid vi nå opplever er det avgjørende at en slik lærdom taes på alvor. Fra gamle tilstander med enehersker, status, fallskjermer og unaturlige smil kan økonomi forbedres med å bygge på personlig kvalitet, kunnskap og kommunikasjon som gir

Hvorfor slakte folk som kan arbeide ?
et meningsfylt arbeide og måles - oppmuntres etter:

**"HVA VEDKOMMENDE KAN
- UTFØRER MED GLEDE
OG RESULTATER
TILGODE
FOR FOLK(E)KONGEN".**

Oppfølging fra Auto Inform's blad 3/95:

"Gratis tilbud om inkasso -kan koste dyrt"

En "ny" sak for rettsapparatet tar sin tid - eller henlegges ?

NYHETER

BERGENS TIDENDE - FREDAG 3. MAI 1996

Datakonkurs blir politisak

Bostyret etter AGL Data-konkursen i fjor tyst ber politiet etterforske et mulig underslag på hele 2,5 millioner kroner. Bostyret peker også på en rekke andre kritikkverdige forhold.

FROM NYGÅRD-ROBE

En av fylkets største konkurser i Bergen er i ferd med å bli politisk. Etter å ha gjennomgått regnskapene mener bostyret Burger Landøy å ha funnet flere tvilsomme lovbrudd. Mest alvorlig er et antatt underslag på nesten 2,5 millioner kroner fra varelageret.

Ifølge bostyret var bruttfortjenesten i 1995 bare en halv prosent: «Det fremtrer som usannsynlig at varer er solgt med så lave fortjenestemarginer». Landøy har regnet med en normal fortjeneste på 14 prosent når han kommer til 2,5 millioner kroner.

Ledelsen i AGL Data har ikke gitt noen formidlig forklaring på det store avviket. Derfor har bostyret besluttet å undersøke det som et mulig underslag.

«Det kan bli en tung nett å dokumentere, innrømmer bostyrets Thorvald O. Myhre. Han understreker også at bostyret ikke har noen forsoning om hvem som har begått et eventuelt underslag.

Villedende regnskap

Men bostyret har mer på hjertet

■ AGL Data AS utsat for å foreta skattetrekk på over 400.000 kroner. Dette er brudd på skattebetalingsloven.

■ Arne Gunnar Lundekvam, eier, ansatt og styreleder i AGL, tok ut dobbelt så mye i provisjon i 1995 som avtalen gav ham rett til. Lundekvam blir derfor avkrevd ca. 90.000 kroner.

■ Regnskapet for 1994 viste et overskudd på ca. 170.000 kroner. Bostyret mener regnskapet er «klart misvisende». Ifølge bostyret skulle selskapet hatt et underskudd på over 1,4 millioner kroner. Selskapets ledelse måtte dermed ha lagt fram en negativ egenkapital på 5-600.000 kroner.

tidligere regnskapsansvarlig. Bostyret mener imidlertid at en del av de feil som er gjort må ha vært eller burde vært kjent for ledelsen.

Også AGLs revisor Klare Wilhelmsen får seg en kraftig smekk over fingrene. Bostyret mener nemlig at regnskapet ikke burde vært godkjent og at det kan være i strid med skatteberegningen.

Arne Gunnar Lundekvam avvi-

ser imidlertid bostyrets påstander.

«Et underslag på 2,5 millioner kroner har ingenting med virkeligheten å gjøre. Avviket skyldes regnskapsnot, sier han. Han avviser også at han har fått utbetalt for mye i provisjon i fjor.

Konkursen ble åpnet 5. oktober i fjor. Kravene mot boet er på 8,9 millioner kroner. Boet har bare 800.000 kroner til fordeling.

AGL Computer konkurs

AGL Computer AS ble tatt under konkurshandling i går. Det var en ansatt i selskapet som begjerte selskapets konkurs for noen uker siden. Årsaken var at han hadde til sammen rundt 100.000 kroner tilgode i lønn fra de to

AGL-selskapene Data AS og Computer AS. Sammen med lønn fra andre ansatte i de to selskapene skyldte Computer over en halv million kroner i lønn og feriepengar. Advokat Thorvald O. Myhre er utnevnt til bostyret.

Smekk til revisor

Styret i AGL Data skylder på et

Bilbransje veteranantreff på militært område.

Onsdag 17 april 1996 inviterte militæret på Bergenhus til treff. Sverresborg festning, Håkonshallen og Rosenkranztårnet skulle invaderes. Etter samling på området marsjerte vi i samlet tropp til befalsmessen. Det var en hard tørn med alle trappene, men da vi kom til befalsmessen, var vi godt sultne.

Her ble 33 damer og herrer, benket ved småbord og et velfyllt koldtbord, verdigt et luksushotell, var stablet opp til oss. Major Bendik Alnæs ønsket hjertelig velkommen og bød tilbords, vi måtte bare forsyne oss, så vi klarte trappene i Rosenkranz-tårnet. Kjøkkensjef Lars Fredrik Moe ble takket i en kort tale. Den langvarige applausen, viste at arbeidet som var nedlagt og elskverdigheten vi ble møtt med var verdsatt.

Major Andreas Dalstø viste lysbilder med foredrag helt fra år 1120 om Bergenhus og Sverresborg's historie. Stillheten under foredraget og spørsmålene som ble stillt vitnet om stor interesse for emnet. Neste var samling i Borg-gården. Her kom en ung, fin Småtøs, kledd i fin bunad. Hun tok oss med inn i Håkonshallen som alltid er like imponerende med at man drømmer seg tilbake i tiden ved synet av vegger, fin stein, møbler og staferungen som bare er flott. Hun inviterte også på tur OPP trappene i Rosenkranz-tårnet. Hun viste og fortalte om de forskjellige rommene og skyteskårene i tårnet som truet Hanseatene.

Det var en flott dag, et treff med den store susen, gode foredrag og flott lunsj.

En hjertelig takk til Bendik Alnæs & Compani for arrangementet.
Johs. Eriksen

Bilveteraner i Borggården på Bergenhus.

Benket inne i Håkonshallen der guiden redegjør for Bergenhus sin historie.

Modell av festningsområdet i målestokk

Jørgen Myking betrakter kanonene på festningsvollen

Kommentarer om byggekunsten fra dengang.

Diskusjon om mat i militæret før og nå

Begge var enig om at arrangementet var vellykket

Fra lunsj i befalsmessen på Sverresborg. Det var bare rosende ord å høre om utvalg og mengde. Kjøkkensjef Lars Fredrik Moe ble takket og langvarig applaus viste at arbeidet som var nedlagt og elskverdigheten vi ble møtt med var verdsatt.

Etter maten er det kommentarene som skal fordøyes.

Major Andreas Dalstø blir overrakt veteraner fra bilbransjens Diplom av "vår veteran" Major Bendik Alnæs.

Det var ikke p.g.a utsikten at Rosenkrantzårnet ble reist.

*Johs Eriksen***Årets Blåtur handlet om for- nå- og fremtid!**

Tirsdag 21. mai 1996 var veteraner fra Bilbransjen på blåtur.. Dagen opprandt med tunge skyer over Bergen da en riktig fin Pan buss startet fra Åsane med Johnny Jordal bak rattet. Deltagere kom på underveis og da sistemann, Asbjørn Andersen kom på ved Loddefjord Torg, var 34 personer i bussen. Svein Søiland ønsket

velkommen og sa vi var på vei, men IKKE HVOR.

I Alvøen parkerte bussen på tunet til fabrikken som startet i 1628. På forhand var delvis lovnad fra Dipl. ingeniør

*Maleri fra Alvøen
i gamle dager:*

*Pet Ane's unike
porselen samling*

Hans Berent Fasmer for å stille opp til mikrofonen i bussen. Sporty og nesten på sparket gav han en meget interessant innføring i Alvøens historie der han fortalte om produksjon, først krutt og også en korn- og oljemølle. Han gjorde historiske personer levende og imponert ble vi også av enken etter grunnleggeren Fasmer, da det ble fortalt at det var henne som selv drev fabrikken i mange år.

Først i 1797 startet papirfabrikken. I dag produseres papiret til pengesedlene i Holland, der Fasmer har en fabrikk. Lokaler i Alvøen er utleiet til andre virksomheter. Fasmer høstet en velfortjent applaus for foredraget som Alnæs takket for med å gi vårt Diplom.

Sotrabroen ble passert med stor stil og mange kommentarer og en del "Gys" fra de som satt ved vinduene og så ned i Vattlestraumen. I Øygarden møtte vi vår ciserone Atle Herdlevær. Han guidet bussen ut på Turøy og viste en meget god fiskeplass for vildlaks. Men dessverre, ingen hadde tatt med fiskeutstyret.

På turen fra Nesttun hadde vi

Johs. Eriksen
Blåtur

Atle Herdlevær fortalte gammelt og nytt fra Øygarden og fortjente "Diplomet" fra veteraner.

kjørt om Fyllingen og stanset ved nedgangen til ØYA. Der stod en "fager møy" med en stor panne rykende varm Rømmegrøt. Da bussen parkerte utenfor Kulturhuset der Kjersti Rykkel Blom fra Øygarden kommune hadde arrangert, ble Langbord satt opp og den deilige rømmegrøt med skinke og tilbehør servert. Søiland, med god hjelp av flittige hjelpere sørget for påfyllingen og at ingen sultet. Etter rømmegrøten var servert kaffe m/klippkringle.

Vi avsluttet med tur til Herdlevær der Håkon Håkonsen's armada i året 1262 reiste fra med 180 langskip og 18.000 mann på krigsoppdrag til Scotland. Kollsnes der gassen fra Troll-feltet ilandføres

Kos med Mary's rømmegrøt.

og videresendes i rør til Europa og Norsk Hydro's anlegg på Sture. Her kommer oljen fra flere felt i Nordsjøen for å hentes ut med omlag 400 skip i løpet av et år.

Fornøyde turdeltagere ute på Turøy poserer for fotografen.

Hans Jonassen:

Bilarbeiderne !

Om mellomkrigstiden var et mørkt kapittel for de eldste og største verkstedsbedrifter i Bergen, var det ikke lysere for de nyere bransjer som kom til. Bilverkstedene var en slik ny bransje. De hadde sine forløpere i de gamle vognsmiene som i mange tilfeller omstilte seg til å reparere biler.

Et av dem var P.H.T. Schmidt som bygget karosserier. I 1913 flyttet verkstedet fra Veiten til Østre Strømkai, og da arbeidet her fire norske snekkere med hestekjøretøyer, mens tre tyskere arbeidet med bilkarosserier. Verksmesteren var også tysk og de av denne nasjonalitet ble etter krigsutbruddet i 1914 erstattet av dansker.

Under krigen 1914-18 ble biler billige å produsere. Samlebåndet gjorde bygging av biler til masseproduksjon. Det var ikke lenger aktuelt å fremstille dem håndverksmessig. Importen vokste utover i 1920-årene. Enkelte smeder og vognmakere spesialiserte seg på å reparere biler.

Etter hvert ble arbeidene mer spesialisert, skillet mellom de enkelte arbeidsoperasjoner ble sterkere. Noen verksteder utviklet spesialkunnskap om enkelte bilmerker og ble "merkeverksteder" for Ford, Chevrolet eller andre. De sysselsatte på

P.H.T. Schmidts Automobilavdeling før 1. verdenskrig. Bilde: O.W.Fasting

samme måten som de gamle vognsmiene en mengde faggrupper: Smeder, snekkere, salmakere og lakkerere. Bilene krevde dessuten nye fagfolk som mekanikere og elektrikere.

Arbeidsforholdet var da også svært løst for bilarbeidere. Verkstedene ansatte folk etter "jobbsystemet". Det innebar at arbeiderne måtte oppholde seg på arbeidsplassen hele dagen, men de fikk bare betaling for den tiden de hadde brukt på de jobbene de hadde utført. Først 18. januar 1934 ble "Bilarbeidernes Forening" dannet.

Annonse i BT fra 1974:

TOYOTA CORONA MARK II
 Sterkeste og hurtigste i sin klasse: 113 hkl
 «Årets importbil» i USA
 12 måneders garanti!

AUTO-ELENTRO
 Lura Hilleag, 18 — Tlf. 98 212 - 10 228

Sverre Larsen:

Vårmønstring av veteranbiler på IKEA

Hele området utenfor IKEA var fullt.

Bergen Vognveteranklubb arrangerte sin vårmønstring den 16. mai på IKEA fra kl 1000 - 1600. I strålende vær var det en stor glede å få se 452 utstilte biler i tillegg til motorsykler i stort og smått. Fra den første vårmønstringen i 1986 er arrangementet nå blitt tradisjon. Bergen Militær Historiske kjøretøyforening stilte også med en stor samling av sine kjøretøy. Stolte bileiere fikk vise fram resultater av tusentalls timer arbeide. En tidkrevende og kostbar hobby, også til stor glede for de som besøkte arrangementet.

Volvoklubben viste ansikt.

Den ene "Perlen" etter den andre.

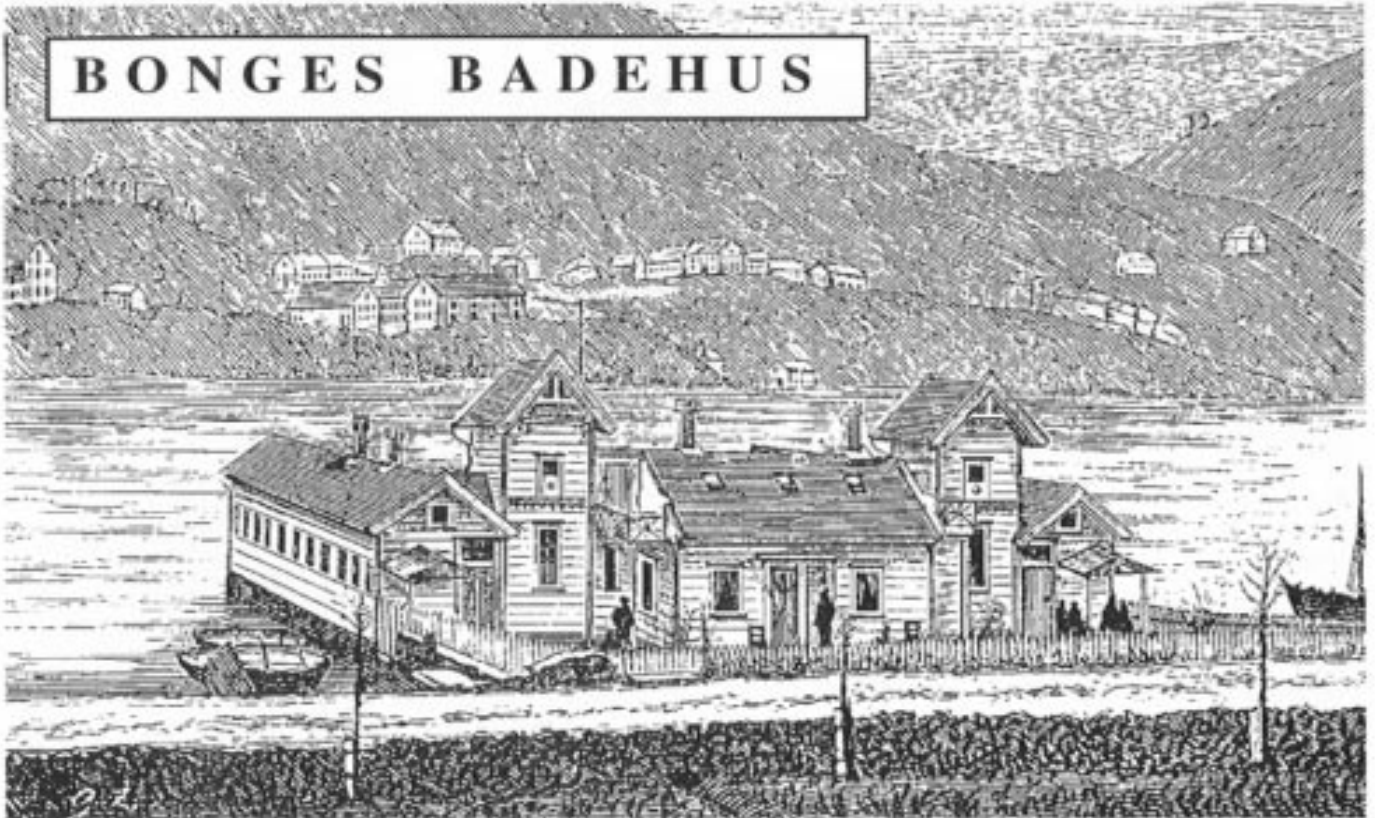
"Tidlig krøkes den som".

Bergen Militær Historiske Kjøretøyforening stilte også med en stor samling av sine kjøretøy.

TILBAKEBLIKK v/ Ole K. Paulsen

BONGES BADEHUS

Tresnitt av "Nylungegårdens Badeanstalt ved Bergen" var byen største fornemste i 1850-70 årene og tilhørte blekkmaker Bonge. Spesialitet: Styrt m/25 fots fall.

Bonge's Badehus på Nygårstangen ved Lungegårdsvannet ble bygget i årene 1862-63 av Rasmus Christian Bonge. Han var blikkenslagermester, men må ha samlet seg en betydelig formue. Badehuset ble nemlig så flott at det ble landskjent for sin luksus og overdådige innredning.

Det heter seg at det lå " ca 700 skritt sør for Balchens reperbane, ved byens sydkant og den østre Strand av Nyegaardsmarken ", altså rett overfor Ridehuset i Nygårdsgaten. " Foran huset opp til den gamle Postvei (Nygårdsgaten) ligger en vakker blomsterhave forsynt med vannspring (fontener). Igjennom den ere to Inngange til

Badeanstalten. Til haven støde to værelser og bagtil en Salong hvor gjestene kunde nyde Forfriskninger. Bygningen var 36 alen bred og 44 alen lang og inneholder 49 rom. Intet værelse var lavere enn 5-6 alen. Badet hadde Svømmebasseng, Stubebrett i flere høider, syv sjøtrapper og fire Brygger. " Men hvis en foretrakk innendørsbad så var der 8 værelser for varme bad og 8 værelser for strømbad, og i alle rom var der Dusj som ga kaldt og varmt Vand etter behov. "

" I Hovedbygningens 2 Tårne ere anbragt tre Kar hver av omtrent 10 Tønders innhold. I Hovedbygningen ere videre 2 Badekammere med tilhørende

TILBAKEBLIKK v/ Ole K. Paulsen

Hvilebenke og møblerene Værelser hvori fåes forskjellige Styrtbade." Ved nærmere undersøkning viser det seg at de forskjellige Styrtbad besto i at man fikk smågutter til å bære vann i bøtter opp i tårnet for så å tømme disse over badegjestene. Der var 25 fots fall fra tårnene. Guttene fikk betaling i kaker som sikkert var meget populært på denne tiden. De synes sikkert at det var god betaling.

Ville en heller ha "Gytjebat" kunne en også få det. Etter badet og en oppmyking i gymnasikksalen var en hjertelig velkommen til en kopp

kaffe eller en frisk drink i Salongen.

Som man kan se var det et meget vel utstyrt anlegg som ikke står tilbake for Sentralbadet som kom mange, mange år senere. Når man sammenligner med Markens Folkebad og Wiesners Folkebad som var mulighetene for renselse til lenge etter krigens slutt, så var det et enestående anlegg.

Det er litt pussig å tenke på at vi Nygårdsgutter badet i Store Lungegårdsvann, som vi går utfra var mindre forurenset enn i dag.

Bergens Elektriske Fergeselskap

Bergensere flest vet at Bergens Elektriske Fergeselskap A/S har eiet ferge i rute over Vågen i mer enn 100 år og at ca. 40 millioner mennesker er fraktet med fergene.

Som navnet på selskapet sier ble de første fergene drevet med elektrisk strøm. Det vil si på batterier som ble ladet opp etter en tur/retur over Vågen. Ladingen tok 4 minutter. I 1926 fikk den første fergen bensinmotor og innen 1930 hadde alle fergene slik motor.

Men så kom krigen med alle dens innskrenkninger og rasjonering. I den første tiden ble fergeselskapet tildelt 700 liter bensin pr. måned. I 1942 fikk de tildelt kun 40 liter bensin pr. måned og kun ruten mellom Bradbenken og Muralmenningen ble opprettholdt.

Da er vi kommet frem til det jeg vil fortelle. To av fergene ble nemlig utstyrt med trekullgenerator. Den tredje fergen ble utsatt for en kollisjon og ble så sterkt skadet at den ble kondemnert.

Trekullgeneratorene var av merket "TROLL" og oppførte seg ofte som et sånt. Generatorene ble montert av firma MOTOR-SERVICE A/S som holdt til i Vaskerelvs- smuget 1 (der OLA's INN har holdt til i mange år nu).

Det var her jeg arbeidet mine første 3 år som læregutt i Bilmekanikerfaget. Det var et artig arbeide, ikke minst på grunn av at flere av mine kolleger var ganske

fortsatt side 16

C - Blad
nr 2/96 desember
Returadresse:

Auto Inform

Fjøsangerveien 33A
5037 SOLHEIMSVIKEN

TILBAKEBLIKK v/ Ole K. Paulsen fra side 15

spesielle typer med en humor som var helt ubeskrivelig. Jeg kan jo bare nevne Langa-Bjarnen, som mange vil huske. Innehaveren var Fridtjof Tegner jr. som var en meget dyktig og ide rik mann, noe som trengtes under krigen.

Det var ikke få merkelige oppdrag vi måtte løse med utradisjonelle løsninger. Bl. a. monteringen av trekullgeneratorene på fergene. Selve monteringen var ikke så lite problematisk da motoren stod midt i båten som hadde propell og ror i hver ende. Spanter og gulyplater var i veien så det ble ikke så lite bøy og strekk på tilførselsrørene fra generatoren som stod i den ene enden av båten. Et enda større problem var å få det til å sveive å gå.

Jeg kan ikke påstå at jeg husker så meget av det tekniske, men noen ord om miljøet og materialer kan jeg ta med. Vi kunne ikke få fergene til verkstedet så vi var nødt å arbeide når båtene lå ved kai og nærmeste egnet sted var ved Sukkerhus-kaien. Ellers lå vi også ved kai ved Skjøndal Slip på Damsgårssiden.

Her hadde jeg en opplevelse som jeg gjerne kan fortelle: Jeg hadde akkurat vært oppe på verkstedet til Skjøndal og gjenget noen rør og skulle ombord for å montere dem. I samme øyeblikk som jeg skulle sette føttene på dekket passerte en tysk "Schnellboot" = MTB ute i sundet og

bølgene etter denne satte fergen i bevegelse så jeg fór en vei og rørene selvfølgelig til sjøs og det var det siste vi så til dem. Vi ble omsider ferdig med diverse velykkede og ikke velykkede prøveturer som ble foretatt.

Her må jeg skrive noen ord om Petter M Olsen som var fergefører fra 1914 til 1950. Han var født på Alstadhaug i 1888 og døde i 1970. Han mistet en fot under uvær til sjøs. Med sin majestetiske bart og bevegelser fikk han tilnavnet "Keiseren" for han lignet ikke så lite på den tyske keiser Wilhelm. Petter Olsen var kjent for sitt lynne og for bruk av kraftige ord og uttrykk. Dette fikk vi ofte erfare når han kom ned til Sukkerhusbryggen for å ta vidunderet i øyensyn. Undertegnede kalte han kategorsik for "maskinmesteren". Han var ikke så lite høyrøstet når han skulle fortelle siste nytt om krigens gang.

Jeg tror de hørte ham helt til Konsertpalæet når han uttalte seg om tyskerne.

Fergene gikk forsent på det nye brennstoffet og vi skulle gjøre et forsøk med å forandre stigningen på propellen og foretok ekspedisjon til Elsero Slip en fin solskinnsdag. Jeg fungerte som skipper Olsen og etterlignet ham så godt det var mulig. En vidunderlig tur jeg aldri glemmer. Vi må tilslutt ha klart oppgaven tilfredsstillende, for fergene gikk i flere år.